

20. juni 2020

Retningslinjer for genåbning af museer, kunsthaller, videnspædagogiske aktivitetscentre, zoologiske anlæg/akvarier, biblioteker, arkiver og lignende

COVID-19 har alvorlige konsekvenser for danskernes hverdagsliv, for dansk kulturliv og for danske kulturinstitutioner. Regeringen har taget mange og vidtgående initiativer for at afbøde konsekvenserne af udbruddet. Danskerne og dansk kulturliv har fulgt myndighedernes anvisninger, og initiativerne har vist stor effekt.

Forudsætningen for, at kulturinstitutionerne kan vedblive med at være genåbnet, og for at publikum kan forventes at genoptage deres besøg, er, at ansatte og besøgende kan føle sig trygge ved at arbejde på og besøge institutionerne. En forsvarlig genåbning indebærer, at både ledelsen og de ansatte på den enkelte institution tager et fælles ansvar sammen med brugerne af institutionen. Dette for, at genåbningen sker på en måde, hvor smittespredningen begrænses mest muligt, herunder at der sikres afstand mellem mennesker, og at der fortsat er et skærpet fokus på hygiejne. Det overordnede ansvar påligger dog fortsat institutionernes ledelse.

Kulturministeren har samlet berørte institutionsledere, repræsentanter for brancheorganisationer og lign., faglige organisationer og relevante myndigheder mv. i en række sektorpartnerskaber. Dette sker med henblik på at udarbejde retningslinjer for, hvordan en fremtidig genåbning af kulturinstitutionerne kan gennemføres på forsvarlig vis.

Retningslinjerne er vejledende i forhold til, hvordan institutionerne kan foretage en ansvarlig indretning i lyset af udbruddet af COVID-19, og ændrer ikke på institutionernes forpligtelser som de er beskrevet i gældende lovgivning, herunder fx forsamlingsforbuddet og de gældende krav til lokaler, hvortil offentligheden har adgang (jf. gældende bekendtgørelse på tidspunktet for genåbning), ligesom ændringer i Sundhedsstyrelsens til enhver tid gældende retningslinjer for afstandskrav i forbindelse med COVID-19 vil kunne indebære ændringer i retningslinjerne nedenfor.

I implementeringen af retningslinjerne vil der skulle tages hensyn til institutionelle forskelle og behov, ligesom implementeringen vil skulle ske på en måde, hvor der samtidig bliver taget hensyn til at skabe gode rammer for arbejdsmiljøet.

Kulturministeriet lægger på denne baggrund op til følgende retningslinjer for genåbning af museer, kunsthaller, videnspædagogiske aktivitetscentre, zoologiske anlæg/akvarier, biblioteker, arkiver og lignende. Retningslinjerne gælder fra 22. juni 2020.

Forudsætninger for gennemførelse af gradvis genåbning

Nedenfor følger generelle tiltag, der bør gennemføres forud for og efter genåbning:

- Den gradvise og kontrollerede genåbning bør håndteres, så sundhedsmyndighedernes anbefalinger og vejledninger kan følges for den enkelte og for institutionen som helhed.
- Alle bør derfor først og fremmest iagttage grundelementerne i forebyggelse af smittespredning, der i prioriteret rækkefølge er: a) Isolation af personer med symptomer f.eks. i eget hjem eller på sygehus, b) Hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne og kontaktpunkter, c) Kontaktreduktion med fokus på afstand, hyppighed, varighed og barrierer.
- Forud for genåbning bør den enkelte institution sikre, at rammerne for at efterleve alle sundhedsmyndighedernes vejledninger vedrørende afstandskrav for den enkelte, hygiejne m.v. er på plads, at retningslinjerne er synlige ved opslag eller plakater, samt at der er vand og sæbe eller håndsprit (70-85 % alkohol) tilgængeligt for både ansatte og publikum.
- Den enkelte institutions ledelse bør løbende monitorere den gradvise genåbning.
- Derudover forudsætter den gradvise genåbning, at de nødvendige bagvedliggende støttefunktioner, ikke mindst rengøring, er tilstede.

Arbejdsgiverne opfordres til inddragelse af medarbejderne i planlægning af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation på institutionen, skal det ske med inddragelse af denne.

Generelle retningslinjer for tilrettelæggelse af arbejdet og beskyttelse af medarbejdere og brugere/besøgende

- For medarbejdere, der er i risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19, anbefales det, at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens vejledninger på området.
- Det anbefales, at frivillige, der er i risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19, ikke udfører frivilligt arbejde på institutionen indtil videre.
- Den enkelte institution bør så vidt muligt gennemgå sine arbejdsprocesser, så man mindsker tiden med tæt kontakt mellem ansatte og publikum, og der bør i videst muligt omfang tages særlige skridt for helt at undgå tætte kontakter.
- Der bør i videst mulig omfang tages særlige skridt til at undgå tætte kontakter mellem ansatte og publikum, f.eks. ved betaling. Man kan eksempelvis opfordre til køb af billetter på nettet mv. og indføre ekstra sikkerhedsforanstaltninger ved tætte kontakter (f.eks. opsætning af adskillelse ved betalingspunkter el. borgerskranker mv.).

- Alle medarbejdere bør oplyses om og overholde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd, herunder jævnlig og grundig håndvask.
- Den enkelte institution kan, hvor det er relevant, reducere antallet af medarbejdere ved f.eks. at indføre forskudt fremmøde og opdeling af medarbejdere i hold.
- Institutionen bør sikre grundig rengøring af fælles kontaktpunkter, som minimum en gang dagligt og oftere ved mange besøgende, herunder med særligt fokus på håndtag, gelænder, lyskontakter, bordoverflader, vandhaner, kasseapparater, dankortterminaler og udlåns- og afleveringsautomater mv.)
- Den enkelte institution bør så vidt muligt danne sig et overblik over forskellige kontaktpunkter, herunder dørhåndtag og trykknapper, og tydeligt markere over for brugerne, at der er tale om kontaktpunkter.
- Man bør i videst muligt omfang overveje kontaktfrie løsninger, hvor dette er muligt.
- Ikke-nødvendige kontaktpunkter bør fjernes.
- Toiletter (både publikums- og medarbejdertoiletter) bør rengøres grundigt (hyppighed efter en konkret vurdering), alle overflader bør afvaskes og kontaktpunkter desinficeres. Der bør være vand og flydende sæbe til rådighed. Der bør ikke være fælles håndklæder, men engangshåndklæder.
- Skraldespande bør tømmes dagligt, og altid inden de fyldes helt.
- Der bør sikres rengøring af den enkelte arbejdsstation, når en medarbejder forlader arbejdsstationen, og en anden medarbejder skal overtage denne, særligt for så vidt angår kasseapparater.
- Sundhedsmyndighedernes anbefalinger om afstand, og regler for maksimalt antal personer pr. areal, bør altid overholdes i såvel publikums- som medarbejderområder.
- For at sikre at der holdes afstand, bør institutionerne overalt, hvor det er relevant, benytte adfærdsregulerende indretninger og praktiske foranstaltninger såsom ruminddelinger og afstandstape eller andre afstandsmarkeringer.
- Institutionerne skal overholde det gældende forsamlingsforbud. Det bemærkes dog, at den samlede tilstedeværende publikumsmængde på en institution, der holdes åbent i overensstemmelse med disse retningslinjer, ikke i sig selv anses for en forsamling. Arrangementer, som kan gennemføres i overensstemmelse med såvel forsamlingsforbuddet som sundhedsmyndighedernes anbefalinger om afstand, kan gennemføres. Arrangementer, hvor publikum i det væsentlige sidder ned, er undtaget fra forsamlingsforbuddet. Her gælder en øvre grænse for deltagere i arrangementet på 500 personer inklusiv personale, udøvende kunstnere mv. Der henvises til Kulturministeriets retningslinjer herfor.
- Caféer, restaurationer, udlejningsenheder og lignende følger de generelle retningslinjer herfor, herunder også regler for take-away.

Håndtering af sygdom og symptomer

- Ansatte bør ikke møde på arbejde, hvis de har milde symptomer, der kan tyde på COVID-19. Der bør ske rengøring af en syg medarbejders arbejdsstation umiddelbart efter identifikation af sygdom. Ansatte må efter et sygdomsforløb først møde på arbejde igen 48 timer efter symptomer er ophørt
- Ansatte, hvis familie eller nære kontakter har symptomer eller er smittede, bør følge Sundhedsstyrelsens vejledninger for ”nære kontakter”.
- Der bør i eller ved lokalerne opsættes informationsmateriale om, at personer, der har symptomer på COVID-19, bør isolere sig i hjemmet, og om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd i det offentlige rum. Informationsmaterialet nævnt i 1. pkt. offentliggøres af Sundhedsstyrelsen. Der bør i relevant omfang skiltes på flere sprog.

Særlige forholdsregler på specifikke institutionstyper

Supplerende retningslinjer for biblioteker – anvendes i relevant omfang tillige af arkiver:

- Der bør være håndsprit (70-85 pct.) tilgængeligt i udlånsarealerne. Lånerne bør ved skiltning opfordres til brug heraf ved ankomst, hver gang der skiftes mellem bibliotekets afdelinger samt i forbindelse med betjening af terminal for ud- og indlån.
- Læsesale og siddearealer bør overholde sundhedsmyndighedernes krav til afstand og skal overholde bekendtgørelseskrav til areal pr. person. Der er dog alene krav om 2m² pr. person i læsesale og lignende. Læse/studiepladser bør enten rengøres mellem hver besøgende (dog efter en konkret vurdering af behov), eller det skal være muligt for de besøgende at foretage egen rengøring.
- Der bør være håndsprit (70-85 pct.) tilgængeligt ved pc'er, printere og lignende udstyr, og de besøgende bør opfordres til at anvende det før og efter brug af udstyret.
- Bibliotekerne opfordres til daglig eller hyppigere rengøring af offentlig tilgængelige pc'er, printere og andet udstyr.
- Bibliotekerne bør tilbyde engangshandsker ved selvbetjeningsmaskiner fx ved de stationer, hvor der udlånes og afleveres bøger.
- Bibliotekspersonale bør løbende overvåge, at retningslinjerne følges.
- Bibliotekerne bør overveje, om ubemandet åbningstid kan finde sted sundhedsmæssigt forsvarligt og bør ved ubemandet åbningstid regelmæssigt undersøge, at retningslinjer overholdes.
- Afleverede materialer bør håndteres tilstrækkeligt sikkert af personalet. Personalet bør gennemføre hyppig hånddesinfektion eller håndvask.
- Det er vurderingen, at der ikke er behov for særlige forholdsregler vedr. biblioteksmaterialer, som brugere afleverer tilbage, eller som lånerne kortvarigt studerer med henblik på at overveje hjemlån og derefter stiller tilbage.

Supplerende retningslinjer for indendørs publikumsarealer på museer, kunsthaller, videnspædagogiske aktivitetscentre, zoologiske anlæg/akvarier:

- Institutionerne bør have særligt fokus på styring af gæstekapacitet, herunder indføre kapacitetsbegrænsning ift. et maksimalt antal samtidige gæster baseret på institutionens størrelse og risikoen for sammenstimling.
- Institutionerne bør have fokus på styring af gæstestrømme og i relevant omfang overvåge dette løbende. Især er det vigtigt at undgå omfattende køer ved indgange og til specifikke lokaler, og der kan med fordel ske køstyring fx via nummersystem eller tydelig skiltning. Der bør være personale/vagter, der har til opgave at forebygge opbygning af tætte forsamlings.
- Der bør overvejes onlinetidsbestilling og begrænsning af besøgsvarighed med henblik på at styre besøgs mængden, hvor dette er nødvendigt under hensyn til publikums mængden.
- Det bør udvises forsigtighed med genstande fx ”touch screens”, læringsmidler, udstillede genstande mv., der berøres af mange. Publikum bør have mulighed for at anvende håndsprit (70-85 % alkohol) både før og efter brugen. Alternativt bør sådanne genstande undgås.

Supplerende retningslinjer for udendørs publikumsarealer på museer, kunsthaller, videnspædagogiske aktivitetscentre, zoologiske anlæg/akvarier:

- Institutionerne bør have særligt fokus på styring af gæstekapacitet, herunder indføre kapacitetsbegrænsning ift. et maksimalt antal samtidige gæster baseret på institutionens størrelse og risikoen for sammenstimling.
- Institutionerne bør have fokus på styring af gæstestrømme og i relevant omfang overvåge dette løbende. Især er det vigtigt at undgå omfattende køer ved indgange, og der kan med fordel ske køstyring fx via nummersystem eller tydelig skiltning. Der bør være personale/vagter, der har til opgave at forebygge opbygning af tætte forsamlings, hvor dette vurderes nødvendigt.
- Der bør overvejes onlinetidsbestilling og begrænsning af besøgsvarighed med henblik på at styre besøgs mængden, hvor dette er nødvendigt under hensyn til publikums mængden.
- Det bør udvises forsigtighed med genstande fx ”touch screens”, læringsmidler, udstillede genstande mv., der berøres af mange. Publikum bør have mulighed for at anvende håndsprit (70-85 % alkohol) både før og efter brugen. Alternativt bør sådanne genstande undgås.

Det vurderes under disse forholdsregler at være forsvarligt, at danskerne genoptager deres besøg på de nævnte kulturinstitutioner, i det omfang tilstrømningen kan forenes med overholdelse af retningslinjerne i denne vejledning. Det er afgørende, at alle institutioner prioriterer overholdelse af retningslinjerne, så sundheden hos ansatte og publikum ikke bringes i fare, og så befolkningen føler sig trygge ved at besøge kulturinstitutionerne.

Yderligere information

Kulturministeriets Corona Hotline 3374 5000 åben 9.00-16.00

Arbejdstilsynet vejleder virksomhederne.

Som virksomhed kan du også kontakte hotlinen for virksomheder på 7220 0034, der kan henvise til rette myndighed. Se også virksomhedsguiden.dk

Find Arbejdstilsynets informationsmateriale her: <https://at.dk/corona/>

Find Sundhedsstyrelsens anbefalinger her: www.sst.dk/da/corona

Kontakt Arbejdstilsynet for yderligere vejledning om en generel forsvarlig indretning af arbejdspladsen på: 7012 1288.

Kontakt den myndighedsfælles hotline på 7020 0233 angående generel information om, hvordan man bør forholde sig til COVID-19.